

Meerkeuzevragen

Schrijf alleen de hoofdletter van het goede antwoord op.

Criminaliteit en rechtsstaat

tekst 1

Tilburg kiest de harde aanpak

Verontrustend veel criminaliteit bij allochtone jongeren

Ruim een derde van alle Marokkaanse jongens onder de 18 is in aanraking geweest met justitie. Onder jonge Antillianen is het percentage criminelen nog hoger, maar dankzij eerder ingrijpen is sinds kort een daling van deze misdadcijfers zichtbaar. De tijd van softe aanpak is voorbij, aldus de
5 wethouder. "We moeten het beestje bij de naam noemen en gaan de jongeren hard aanpakken, maar we willen via coaching tevens hulp aanbieden." Met grote groepen Marokkaanse en Antilliaanse jongens gaat het slecht. De schooluitval is hoog, hun opleiding laag en in het criminele circuit zijn ze oververtegenwoordigd. Als Marokkanen en Antillianen in aanraking komen met
10 de politie, is het vrijwel altijd voor berovingen en andere vormen van harde criminaliteit.

naar: Brabants Dagblad van 22 september 2007

Lees tekst 1 voor de vragen 1 tot en met 3.

- 1p 1 Welk soort beleid wil de wethouder in tekst 1?
A alleen een repressief beleid
B alleen een preventief beleid
C zowel een preventief als een repressief beleid
- 1p 2 Noem een gevolg van een dergelijk bericht voor de **beeldvorming** over Marokkaanse en Antilliaanse jongeren.
- 2p 3 Criminaliteit heeft voor de burgers en voor de maatschappij materiële en immateriële gevolgen.
In regel 10 van tekst 1 wordt gesproken over 'berovingen'.
→ Geef twee **immateriële gevolgen** voor de slachtoffers en/of voor de maatschappij van een beroving.

tekst 2

'Valiumverkrachter' in hoger beroep

DEN HAAG (ANP) - De 26-jarige Johan S. is in hoger beroep gegaan tegen de uitspraak van ...1... die de man uit Sassenheim twee weken geleden veroordeelde tot tien jaar celstraf. Johan S. werd schuldig bevonden aan een reeks verkrachtingen en een aanranding.

Voordat Johan S. zich aan zijn slachtoffers vergreep, bedwelmde hij hen meestal met valium. Johan S. heeft altijd verklaard onschuldig te zijn. "Mijn cliënt is in hoger beroep gegaan, omdat hij vindt dat hij onschuldig veroordeeld is", aldus ...2... Jeroen Soeteman vrijdag.

In reactie op het hoger beroep van Johan S. is ook ...3... in hoger beroep gegaan. "In principe kunnen we ons vinden in de strafmaat, maar om technische redenen hebben we besloten ook naar het hof te stappen."

naar: De Twentsche Courant Tubantia van 3 augustus 2007

- 3p 4 Tekst 2 is een verslag van een rechtszaak. Op de nummers 1, 2 en 3 zijn personen of instanties weggelaten.

→ Welke woorden moeten op 1, 2 en 3 worden ingevuld?

Doe het zo: neem onderstaande regels over en vul het antwoord aan.

Nummer 1 is ...

Nummer 2 is ...

Nummer 3 is ...

tekst 3

Jaar cel voor kritiek op president

Een Egyptische rechtbank heeft de hoofdredacteuren van vier kranten veroordeeld tot een jaar celstraf en een geldboete. De redacteuren hebben kritiek geleverd op president Hosni Mubarak en de regeringspartij. De rechtbank vond dit een belediging. In de artikelen stond onder andere dat de
5 regeringspartij het land beheerst 'met ijzer en vuur', mensen afslacht en onderdrukt.
De hoofdredacteuren menen dat de overheid de ... weer verder heeft ingeperkt.

naar: Dagblad de Pers van 14 september 2007

Lees tekst 3.

- 1p 5 In regel 7 wijzen de hoofdredacteuren op een grondrecht. Op de puntjes in regel 7 is dit grondrecht weggelaten.
→ Welk grondrecht wordt volgens de hoofdredacteuren verder ingeperkt?
- 1p 6 Criminaliteit is een tijdsgebonden en plaatsgebonden begrip.
→ Leg uit dat tekst 3 een voorbeeld is van criminaliteit als een **plaatsgebonden** begrip.

tekst 4

Zwolse meisjes achter overval

ZWOLLE - Twee meisjes (14 en 15 jaar) uit Zwolle zijn aangehouden voor de beroving van een 85-jarige vrouw.
De bejaarde vrouw werd zondagmiddag 18 februari in haar woning overvallen. Het tweetal heeft bekend.

bron: De Stentor van 6 maart 2007

Lees tekst 4.

- 1p 7 Wat is opmerkelijk aan dit krantenartikel?
- A De ouders zijn jong en kunnen niet strafrechtelijk vervolgd worden.
 - B In de krant staan meestal geen berichten over overvallen op ouderen.
 - C In het krantenartikel staan niet de redenen waarom de meisjes de vrouw hebben beroofd.
 - D Zware delicten als berovingen worden meestal gepleegd door jongens of jonge mannen.

tekst 5

Het Openbaar Ministerie ziet af van vervolgen schietende cameraman

Filmmaker Vik Franke wordt niet vervolgd voor het deelnemen aan een vuurgevecht in Uruzgan. Het Openbaar Ministerie heeft na acht maanden vooronderzoek besloten de filmer, die ondergebracht was bij commando's in Uruzgan, niet strafrechtelijk te vervolgen.

naar: de Volkskrant van 12 juni 2007

Lees tekst 5.

- 1p **8** Het Openbaar Ministerie besluit de filmmaker niet strafrechtelijk te vervolgen, dat wil zeggen niet voor de rechter te brengen.
→ Hoe wordt dit besluit genoemd?
- 2p **9** Het Openbaar Ministerie (OM) kan verschillende redenen hebben om een verdachte van een misdrijf of overtreding niet te vervolgen.
→ Geef twee redenen waarom het OM een verdachte niet vervolgt.

tekst 6

Nieuw zwaar geweldsincident in deelstaat van India

Tien veronderstelde inbrekers zijn gisteren in de Indiase deelstaat Bihar gelyncht (vermoord) door een menigte. Dat heeft de politie bekendgemaakt. De omgebrachte personen zouden kleding, sieraden en andere spullen uit huizen hebben gestolen. Bihar, in het noorden van India, geldt als een staat waar de wetteloosheid hoogtij viert. De afgelopen weken hebben zich meer incidenten voorgedaan. Maandag nog stak een menigte een man die motorfietsen zou hebben gestolen, de ogen uit.

naar: De Pers van 14 september 2007

- 1p **10** Van welk verschijnsel is er in tekst 6 sprake?
- A beeldvorming
 - B eigenrichting
 - C klassenjustitie
 - D resocialisatie
 - E sociale ongelijkheid

tekst 7

Delftse jongeren worden verdacht van 36 misdrijven

De politie denkt met de arrestatie van zeven jongeren in totaal 36 misdrijven in en om Delft te hebben opgelost. De jongeren, in de leeftijd van zeventien tot negentien jaar, worden verdacht van straatroof, fietsendiefstallen en inbraken in huizen, bedrijven en auto's. Dat heeft de politie vanmorgen bekend gemaakt.

bron: NRC Handelsblad van 3 augustus 2007

Lees tekst 7.

- 1p 11 Tijdens de verhoren bleek dat hier sprake was van **groepsgedrag**.
→ Geef een verklaring waarom **jongeren in groepsverband** gemakkelijker misdrijven plegen dan jongeren in hun ééntje.

tekst 8

Politie Rotterdam mag weer preventief fouilleren

ROTTERDAM (ANP) - De politie in Rotterdam mag in het centrum weer preventief fouilleren. Sinds half september had de politie deze bevoegdheid niet meer.

Burgemeester Ivo Opstelten van Rotterdam heeft het gebied woensdag aangewezen omdat er de afgelopen tijd een reeks gewelddadige incidenten waren.

Met de aanwijzing van het gebied wil de burgemeester het risico van (vuur)wapenbezit en -gebruik terugdringen. In het gebied kan de officier van justitie voor de duur van maximaal twaalf uur ieders bagage laten controleren, vervoermiddelen laten onderzoeken en personen fouilleren op de aanwezigheid van wapens of munitie. De aanwijzing geldt voor een half jaar.

naar: De Twentsche Courant Tubantia van 24 oktober 2007

- 2p 12 In de rechtsstaat heeft de overheid de volgende taken:
1 handhaven van de rechtsorde;
2 beschermen en respecteren van de rechten van de burgers.
Deze twee taken van de overheid kunnen met elkaar botsen. Tekst 8 is daarvan een voorbeeld.
→ Leg uit dat taken 1 en 2 met elkaar kunnen botsen.
Doe het zo: neem onderstaande regels over en vul het antwoord aan.
Taak 1 houdt in dat ...
Taak 1 botst met taak 2 omdat/want ...

tabel 1

Onveiligheidsgevoelens in de bevolking van 15 jaar en ouder, 2006 (in %)	
geslacht	
man	17,1
vrouw	30,1
leeftijd	
15-24 jaar	28,8
25-34 jaar	26,8
35-64 jaar	23,2
65 jaar en ouder	17,9
opleidingsniveau	
geen, lager of voortgezet	22,8
middelbaar	23,8
hoger onderwijs	25,4
herkomst	
autochtoon	22,4
Westerse allochtoon	26,7
niet - Westerse allochtoon	31,9
inkomensbron	
inkomen uit arbeid	23,3
inkomen uit uitkering	33,1
inkomen uit pensioen of anders	21,3

naar: tabel B8.6 in bijlage 'Veiligheid' in het rapport 'De sociale staat van Nederland 2007', Sociaal en Cultureel Planbureau, Den Haag, 2007

Maak gebruik van tabel 1.

1p 13 Hieronder staan vier uitspraken over tabel 1:

- 1 Vrouwen voelen zich onveiliger dan mannen.
 - 2 Ouderen voelen zich onveiliger dan jongeren.
 - 3 Mensen met een uitkering voelen zich onveiliger dan mensen die betaald werk verrichten.
 - 4 Autochtonen voelen zich onveiliger dan allochtonen.
- Neem onderstaande regels over en schrijf per uitspraak op of deze **juist** of **onjuist** is.

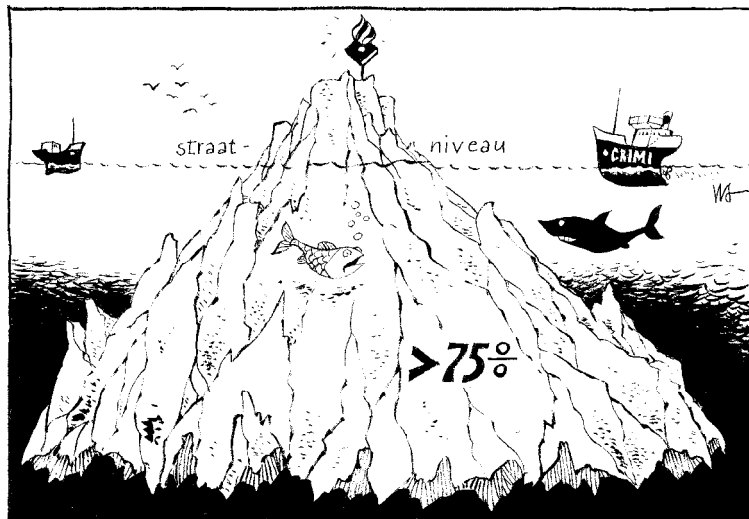
Uitspraak 1 is ...

Uitspraak 2 is ...

Uitspraak 3 is ...

Uitspraak 4 is ...

afbeelding 1

bron: Binnenlands Bestuur van 28 november 2003

- 1p 14 In afbeelding 1 zie je een ijsberg. De ijsberg is de totale hoeveelheid criminaliteit in Nederland. Boven op de ijsberg staat het merkbeeld van de politie. De tekenaar wil duidelijk maken dat slechts een klein deel van de criminaliteit ('het topje van de ijsberg') bekend is bij de politie.
→ Geef een reden waarom slechts een klein deel van de totale criminaliteit bekend is bij de politie.
- 1p 15 Volgens afbeelding 1 is ongeveer 75% van de criminaliteit niet bekend bij de politie.
Op welke manier kan men het beste vaststellen hoe groot de werkelijke omvang is van de criminaliteit?
Door het houden van enquêtes onder
- A gevangenen die kunnen aangeven wat ze werkelijk hebben gedaan.
 - B slachtoffers van delicten die bekend zijn bij de politie en bureaus voor slachtofferhulp.
 - C willekeurige burgers die kunnen aangeven of ze het slachtoffer geweest zijn van bepaalde misdrijven.